ÖĞREN · 2. Sınıf · Hayat Bilgisi

Doğa ve Çevre

Hava olayları ve mevsimler · Doğada yön bulma · Afetlere karşı önlemler · Doğal kaynakları tasarruflu kullanma

Bu ünitede neler öğreneceğiz?

- ✓ Hava olaylarını ve mevsimleri
- ✓ Hava durumu günlüğü tutmayı
- ✓ Ana yönleri ve doğada yön bulmayı
- ✓ Afetlere karşı alınacak önlemleri
- ✓ Afet ve acil durum çantası hazırlamayı
- ✓ Doğal kaynakları tasarruflu kullanmayı

👨‍👩‍👧 **Büyüklerimize not:** Bir hafta boyunca çocuğunuzla hava durumu günlüğü tutun. Sabah ve akşam Güneş'in nerede olduğuna ve gölgelerin nereye düştüğüne birlikte bakın. Evinizdeki afet ve acil durum çantasını birlikte kontrol edin, toplanma alanınızı gösterin. Su ve elektrik tasarrufu için bir aile planı yapın.

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

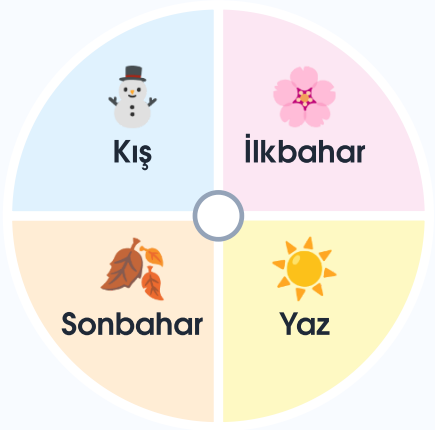
Hava Olayları

Güneşli, bulutlu, yağmurlu, karlı, rüzgârlı ya da sisli havalar **hava olaylarıdır**. Hava olayları gün içinde ve günden güne değişebilir.

Hava durumunu öğrenmek; ne giyeceğimize, ne yapacağımıza ve nereye gideceğimize karar vermemize yardım eder.

- Güneşli
- Bulutlu
- Yağmurlu
- Karlı
- Rüzgârlı
- Sisli
- Gök gürültülü
- Gökkuşağı

Dört Mevsim

Mevsim	Aylar	Hava nasıldır?
İlkbahar	Mart, Nisan, Mayıs	Havalar ısınır, yağmur yağar, çiçekler açar.
Yaz	Haziran, Temmuz, Ağustos	Havalar sıcaktır, günler uzundur, az yağış olur.
Sonbahar	Eylül, Ekim, Kasım	Havalar serinler, rüzgâr eser, yapraklar dökülür.
Kış	Aralık, Ocak, Şubat	Havalar soğuktur, kar yağabilir, günler kısadır.

✏️ Haydi deneyelim — Bu hava hangi mevsimde daha çok görülür? Daire içine al.

kış yaz	yaz kış	sonbahar yaz	ilkbahar kış

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

🔗 Hava Olayları ve Mevsimler Arasındaki İlişki

Yaz

- ✓ Güneşli ve sıcak günler çoktur.
- ✓ İnce ve açık renkli giysiler giyeriz.
- ✓ Denize gider, gölgede dinleniriz.

Kış

- ✓ Karlı ve soğuk günler çoktur.
- ✓ Kalın giysiler, bere ve eldiven giyeriz.
- ✓ Kardan adam yapar, evleri ısıtırız.

📔 Hava Durumu Günlüğü Tutalım

1. Her gün aynı saatte gökyüzüne bak.
2. Havayı bir sembolle göster:
3. Hava sıcak mı, ılık mı, serin mi, soğuk mu? Yaz.
4. O gün ne giydiğini not et.
5. Hafta sonunda en çok hangi havanın olduğunu say.
6. Bu hava hangi mevsime uygun? Konuş.

✏️ Haydi deneyelim — Doğru yönü daire içine al.

Güneş nereden doğar?
(doğu) (batı)

Güneş nereden batar?
(batı) (doğu)

Yosun hangi yüzde?
(kuzey) (güney)

Kutup Yıldızı
(kuzey) (güney)

Kuzeyin tersi
(güney) (doğu)

Doğunun tersi
(kuzey) (batı)

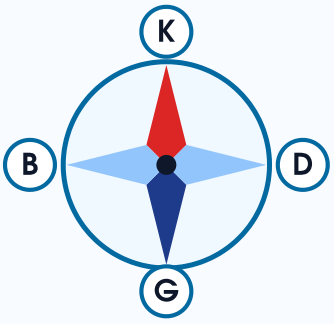
Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

📖 Ela'nın Hava Durumu Günlüğü

Gün	Hava	Sıcaklık	Ne giydim?
Pazartesi	☀️	sıcak	tişört, şapka
Salı	⛅	ılık	tişört, ince hırka
Çarşamba	🌧️	serin	yağmurluk, bot
Perşembe	🌧️	serin	yağmurluk, bot
Cuma	☀️	sıcak	tişört, şapka

Ela bu hafta **2 gün güneşli**, **1 gün parçalı bulutlu** ve **2 gün yağmurlu** hava gözlemledi. Havalar ılık ve yağmurlu olduğu için bu günlük en çok **ilkbahar** mevsimine uyar.

🧭 Ana Yönler

Dört **ana yön** vardır: **Kuzey (K)**, **Güney (G)**, **Doğu (D)** ve **Batı (B)**.

Kuzey ile güney birbirinin tersidir. Doğu ile batı da birbirinin tersidir.

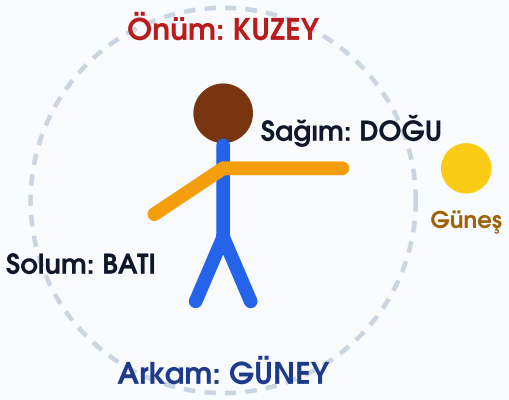
Pusula yön bulmak için kullanılan bir araçtır. Pusulanın renkli ucu her zaman kuzeyi gösterir.

✏️ Haydi deneyelim — İhtiyaç mı, istek mi? Daire içine al.

💧	🎮	🍞	🍭
ihtiyaç / istek	ihtiyaç / istek	ihtiyaç / istek	ihtiyaç / istek

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

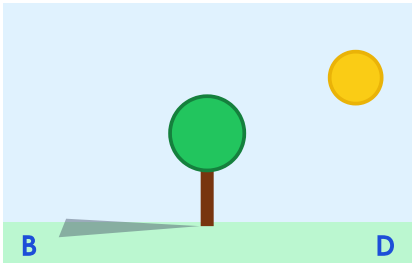
☀️ Güneş ile Yön Bulalım

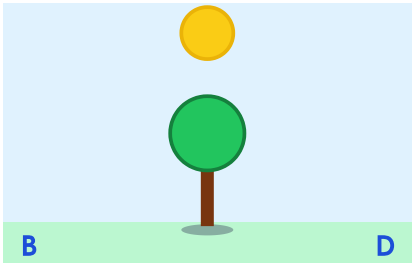
Güneş her sabah **doğudan** doğar, akşam **batıdan** batar.

Sabah sağ kolumuzu Güneş'in doğduğu yöne uzatırız. Böylece **önümüz kuzey**, **arkamız güney**, **sağımız doğu**, **solumuz batı** olur.

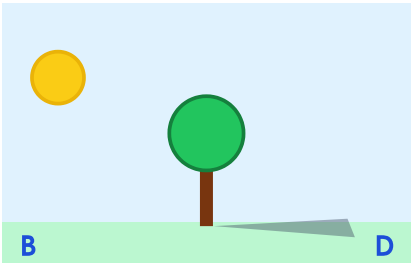
🌳 Gölgeler de Yön Gösterir

Sabah: Güneş doğudadır, gölge **batıya** düşer.

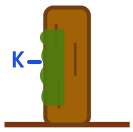

Öğle: Güneş en yüksektedir, gölge **en kısadır**.

Akşam: Güneş batıdadır, gölge **doğuya** düşer.

🔎 Doğadaki Yön İpuçları

Yosunlar

Ağaç gövdelerinin ve taşların genellikle **kuzey** yüzünde, gölgede bulunur.

Karınca yuvaları

Karıncalar yuvadan çıkardıkları toprağı genellikle **kuzey** tarafına yığar.

Kutup Yıldızı

Gece parlak Kutup Yıldızı'na dönen kişinin önü **kuzeydir**.

Ağaç dalları

Ağaçların **güneye** bakan tarafındaki dallar daha gür ve yapraklıdır.

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

⚠️ Afetler

Doğal olaylar insanlara ve çevreye büyük zarar verdiğinde **afet** olur. Ülkemizde en çok görülen afetler **deprem, sel, orman yangını, heyelan ve çığdır**.

Afetlerden önce önlem alırsak zararları azaltabiliriz. Afetlerle ilgili güvenilir bilgiyi **AFAD** (Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı) gibi resmî kurumlardan alırız. Acil durumda **112**'yi ararız.

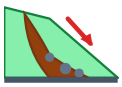
Deprem
Yer sarsılır.

Sel
Sular taşar.

Orman yangını
Ağaçlar yanar.

Heyelan
Toprak kayar.

Çığ
Kar kütlesi kayar.

🏠 Depremde Ne Yaparız?

⏰ Depremden önce	⚡ Deprem sırasında	✅ Depremden sonra
Dolapları ve rafları duvara sabitleriz.	**Çök, kapan, tutun!**	Sakin oluruz, büyüklerimizi dinleriz.
Afet ve acil durum çantası hazırlarız.	Pencerelerden ve camlardan uzak dururuz.	Toplanma alanına gideriz.
Ailemizle toplanma alanını öğreniriz.	Asansörü kullanmayız, merdivenlere koşmayız.	Hasarlı binalara girmeyiz.
Tatbikatlara katılırız.	Dışarıdaysak binalardan ve direklerden uzaklaşırız.	Telefonu yalnızca acil durumda kullanırız.

🎨 Resim köşesi — Bugünkü havayı çiz.

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

🛡️ Diğer Afetlere Karşı Önlemler

	Sel	Dere yataklarına ev yapılmaz. Sel olursa yüksek yerlere çıkarız, akan suya girmeyiz.
	Orman yangını	Ormanda ateş yakmayız, cam şişe ve çöp atmayız. Duman görürsek hemen 112'yi ararız.
	Heyelan	Eğimli yerlere ağaç dikilir. Yamaçta çatlak görürsek oradan uzaklaşır, büyüklerimize haber veririz.
	Çığ	Karlı dağlarda uyarı levhalarına uyarız. Çığ tehlikesi olan yerlere gitmeyiz.

🎒 Afet ve Acil Durum Çantası

Afet ve acil durum çantası, afetten sonra ilk saatlerde ihtiyaç duyacağımız malzemeleri içerir. Çantayı ailece hazırlar, kolay ulaşılan bir yerde saklarız.

Su

Bozulmayan yiyecek

El feneri ve pil

İlk yardım malzemesi

Düdük

Battaniye

Pilli radyo

Kişisel ilaçlar

Belge fotokopileri

Temizlik malzemesi

Yedek giysi

Eldiven

✏️ Haydi deneyelim — Bu hangi afet? Daire içine al.

deprem sel

çığ sel

yangın çığ

sel heyelan

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

🌍 Doğal Kaynaklar

İnsanların yaşamak için doğadan aldığı şeylere **doğal kaynak** denir. **Su, toprak, orman ve madenler** doğal kaynaklardır.

Doğal kaynaklar sınırsız değildir. Bunları gereğinden fazla ve boşuna kullanmaya **israf**, gerektiği kadar kullanmaya **tasarruf** denir.

Su
İçeriz, temizlik yaparız.

Toprak
Besinlerimiz yetişir.

Orman
Kâğıt ve mobilya yapılır.

Maden
Metal eşyalar yapılır.

⚖️ İhtiyaç mı, İstek mi?

İhtiyaç

- ✓ Yaşamak için mutlaka gereklidir.
- ✓ Su, yiyecek, giyecek, barınak
- ✓ Olmazsa yaşamımız zorlaşır.

İstek

- ✓ Olsa güzel olur ama zorunlu değildir.
- ✓ Yeni oyuncak, şeker, oyun
- ✓ Önce ihtiyaçları karşılarız.

✏️ Haydi deneyelim — Hangi doğal kaynak? Daire içine al.

su | maden

toprak | orman

maden | su

orman | toprak

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

💡 Tasarruf Ediyorum

✅ Tasarruf

- ✓ Dişimi fırçalarken musluğu kapatırım.
- ✓ Kâğıdın iki yüzünü de kullanırım.
- ✓ Boş odanın ışığını söndürürüm.
- ✓ Metal ve cam atıkları geri dönüşüme atarım.
- ✓ Tabağıma yiyebileceğim kadar yemek alırım.

🚫 İsraf

❌ Musluğu açık bırakmam.
❌ Defter yapraklarını boş yere koparmam.
❌ Toprağa çöp ve atık dökmem.
❌ Gereksiz eşya satın almam.
❌ Ekmeği çöpe atmam.

📝 Ela'nın Su Tasarrufu Planı

Ne yapacağım?	Ne zaman?	Kim yardım edecek?
🪥 Dişimi fırçalarken musluğu kapatacağım.	her sabah ve akşam	kendim
🚿 Kısa duş alacağım.	banyo günlerinde	annem
🌱 Meyve yıkama suyuyla çiçekleri sulayacağım.	hafta sonları	babaannem
💧 Damlatan musluğu büyüklerime söyleyeceğim.	fark ettiğimde	babam

✏️ Haydi deneyelim — Tasarruf mu, israf mı? Daire içine al.

tasarruf israf

tasarruf israf

tasarruf israf

tasarruf israf

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

📚 Yeni Sözcükler

mevsim 🍂
Yılın dört bölümünden biri.

hava olayı 🌦️
Yağmur, kar, rüzgâr gibi olaylar.

ana yön 🧭
Kuzey, güney, doğu, batı.

afet ⚠️
Büyük zarar veren olay.

tasarruf 💡
Gerektiği kadar kullanmak.

israf 🚯
Boşuna harcamak.

✏️ Haydi deneyelim — Hangi hava olayı? Daire içine al.

güneşli · karlı

sisli · yağmurlu

karlı · güneşli

rüzgârlı · sisli

yağmurlu · sisli

bulutlu · karlı

şimşekli · karlı

gökkuşağı · kar

✏️ Haydi deneyelim — Bu hava hangi mevsimde daha çok görülür? Daire içine al.

kış · yaz

yaz · kış

sonbahar · yaz

ilkbahar · kış

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026